

NIEUWSBRIEF JANUARI 2023

Bezorgdheid in 2022

Uit de nieuwsbrieven van 2022 sprak bijna uitsluitend bezorgdheid over wat ons overkwam. Het ging vaak over maatregelen die vooral bedoeld waren om de ernstigste gevolgen van de crisissituatie waar we wereldwijd in beland zijn, iets minder scherp te maken. Het lijkt of we bezig zijn met energie besparen of energie transitie versnellen, maar de realiteit is dat we bezig zijn vat te krijgen op de energiekosten-stijging en -schommelingen.

In oktober schreef ik nog dat de oorlog in Oekraïne gevoerd werd met wapens en in de rest van de wereld met energiemaatregelen. Inmiddels is de energie infrastructuur het belangrijkste doelwit geworden. Tot hoeveel doden zal de niet te bestrijden vorst in Oekraïne leiden?

Terugkijkend op het jaar 2022 zie ik toenemende ellende rechtstreeks bij de burgers in Oekraïne en indirect bij veel mensen die van energie- en graanleveranties uit het oorlogsgebied afhankelijk zijn. Van de klimaatcrisis konden we nog zeggen dat we die weliswaar zelf hebben veroorzaakt, maar dat dat niet doelbewust was. Van de huidige energie- en voedselcrisis moeten we erkennen dat mensen doelbewust bezig zijn die te veroorzaken en zwaarder te maken.

Wat bezielt een wereld die dit lijden doelgericht veroorzaakt? Het jaar 2022 waren we toch begonnen met elkaar het beste toe te wensen.

Wensen voor 2023

Zal ik het wagen u het beste toe te wensen voor 2023? Optimist als ik ben doe ik dat, hoewel ik aan de neerwaartse vredesspiraal op korte termijn nog geen einde zie komen. Veel regeringsleiders zoeken naar mogelijkheden om Oekraïne te steunen in het gericht neerhalen van Russische slagkracht. Russische leiders blijven schrik en vrieskou veroorzaken in Oekraïne om daarna nogmaals het land vanuit het Noorden binnen te vallen. Van de lokale kerken zien we geen vredesinitiatieven komen. Integendeel, kerken zijn geïnfiltrerd door oorlogsvoerders. Is er nog een stem die doordringt tot het Kremlin? Kunnen de moeders van de gesneuvelde soldaten of de kinderen van de nog niet gesneuvelde soldaten een stem laten klinken die gehoord wordt? Gaan de instellingen die wij na de tweede wereldoorlog hebben opgericht toch doen waarvoor zij bedoeld zijn? Ik reken erop dat in 2023 toch de vredesspiraal weer omhoog zal draaien. Ik kan niet anders.

Vertrouwen afgenomen

Het vertrouwen dat landen in elkaar hadden is door de huidige oorlogsgruwelen fors afgenomen. We gaan als land of als regio proberen zoveel mogelijk autonoom te worden. We gaan in onze energiebehoeften zoveel mogelijk zelf voorzien. Energietoevoer in handen van een potentiële vijand kan als wapen worden gebruikt. Dat geldt ook voor onmisbare grondstoffen.

Grondstoffen die nodig zijn om energie op te slaan, willen nogal eens in handen zijn van regimes die wij evenmin vertrouwen als het Russische. Koper voor kabels en kobalt voor batterijen komen uit een politiek zeer onstabiel gebied in het oosten van de Democratische Republiek Congo. Kinderarbeid is daar zeer gebruikelijk. Onderlinge strijd wordt betaald met grondstoffen, waardoor wij indirect ook weer bijdragen aan de politieke instabiliteit. Wij willen geen olie van de Russen! Wel grondstoffen uit Kantanga?

Uit deze politiek instabiele regio's komen ook veel vluchtelingen. Vaak worden die regio's ook getroffen door klimaatextremen, waardoor de trek naar West-Europa van mensen op zoek naar meer welzijn en een stabielere levenssituatie, alleen maar wordt versterkt. Aan het grote aantal Oekraïners dat al kort na aankomst werk vond, denk ik te mogen afleiden dat ook uit andere gebieden mensen komen die best willen werken. Door mensen zo lang tijdens hun procedure uit te sluiten van werk, maken we hen niet meer gemotiveerd. Vluchtelingen moeten we gaan zien als ons broodnodige arbeidspotentieel, niet als nog een extra probleem.

Klimaatcrisis

Door alle crises waar wij in 2022 mee te maken kregen lijkt de klimaatcrisis een beetje uit zicht. Toch blijft de klimaatverandering de kern van het probleem dat wij samen willen oplossen. De klimaatverandering raakt het leven van velen op onze enige en gezamenlijke aarde.

Van de andere crises leren we hoe we de oplossing van de klimaatverandering moeten aanpakken: niet blijven dweilen met de kraan open, maar de kraan dicht durven zetten. Stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen en overgaan op duurzame energie-opwek. Niet met zonnepanelen in de Sahara en kilometers koperen transportkabels. Ook niet met uitsluitend wind op zee. Het aan land brengen van die energie met hoogspanningsleidingen siert ons leefmilieu ook niet.

Wij zullen moeten werken aan opwek en gebruik van energie op dezelfde locatie: de Hoeksche Waard. Aan onze opdracht voor 2030 op basis van de Regionale Energie Strategie (RES) is redelijk voldaan, aan onze zelf opgenomen taak voor energieneutraal 2040 moeten we nog beginnen.

Welke vormen van energie en welke opslag hebben we op ons eiland nodig? Waar gaan we dat plaatsen? Onze gemeente wil niet meer een beoordelende, maar een uitnodigende functie hebben. Laten alle leden van "OM | Nieuwe Energie" zich uitgenodigd voelen tot zo veel mogelijk initiatieven. Initiatieven zijn niet alleen welkom, maar broodnodig.

Kader voor verduurzaming

Dat niet alles overal kan, weten we inmiddels wel. We zullen moeten woekeren met de ruimte op ons eiland. Onze agrarische economie zal moeten aanpassen, net zoals wij ons als consumenten moeten aanpassen. Laten we groente en fruit eten dat geen kilometers gemaakt heeft. Laten we bestaande natuur beschermen en nieuwe natuur creëren: zonneweiden combineren met een groot stuk stiltenuur geeft groene energie en herstel van biodiversiteit.

Door extensivering van de landbouw in verband met de stikstofproblematiek moeten we geen goede agrarisch grond opofferen, maar aan de noordrand zijn nog wel oude slobdepots waarop voedselproductie langzaam aan te riskant wordt. Als we meer mensen moeten huisvesten, maar er geen grond voor willen opofferen moeten we misschien wel de hoogte in.

Wie gaat het kader voor verduurzaming schrijven? De gemeente heeft een leidraad voor de ontwikkeling van de Hoeksche waard tot 4 januari 2023 ter inzage gelegd: "Aan de slag met de omgevingsvisie", de leidraad en basis voor de beoordeling van nieuwe ruimtelijke initiatieven en ontwikkelingen. Een leidraad betekent dat u initiatieven kunt inbrengen, maar niet altijd toestemming krijgt tot uitvoering. Er zijn veel belangen, er zal dus ook van te voren moeten worden beschreven hoever onze visie of initiatief gehonoreerd wordt. Dat geldt natuurlijk ook voor mensen die zich verzetten tegen een initiatief.

Opwek, opslag en gebruik binnen de Hoeksche Waard

2040. Hoe oud bent u dan? Hoeveel leven hebben uw kinderen dan nog voor zich? We hebben afgesproken dat we dan energie neutraal zijn: evenveel energie op ons eiland opwekken als we gebruiken.

Wat hebben we in 2040 aan de verschillende vormen van energie nodig? Op welke plaatsen hebben we die energie nodig. Als netcongestie alleen maar toeneemt is opwekken vlak bij de gebruikslocatie een verstandige optie. Zijn boerderijmolens daarvoor een toereikende optie? Hoe toepasbaar is geothermie? Zouden we een netto exporteur van warmte kunnen worden? Kunt u een Oekraïner uitleggen waarom een zonneweide in uw buurt een slechte optie is?

Als besturen vooruitzien is, lijkt 2023 een goed jaar om te starten met het plannen van Energieneutraal 2040.

Ik wens u een goed, gezond en energiek nieuw jaar.

*Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van HoekscheWaardDuurzaam,*

Piet Jansen, voorzitter